

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ТОВ

«Академія інноваційного
розвитку освіти»

«01» січня 2026 р.

 Олена ГРОМСЬКА

Програма підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів освіти

Супервізія: андрагогічний підхід та практичні кейси для ефективної підтримки педагогів

Розробник освітньої програми підвищення кваліфікації педагогічних кадрів:

Серік Ольга Вадимівна, *вчитель біології вищої категорії, вчитель-методист, тренер НУШ*

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність: Якщо супервізія не впливає на оцінювання роботи, то як учитель чи адміністрація можуть оцінити ефективність та користь отриманих супервізійних послуг? У багатьох країнах Америки та Європи супервізія є обов'язковою частиною педагогічної практики. Україна поступово адаптує ці підходи до своєї системи освіти. Це необхідність для вчителів у зв'язку з:

- реформою НУШ, яка вимагає нових педагогічних стратегій, упровадження діяльнісного та особистісно орієнтованого підходів, використання нових методів та технологій, а супервізія допомагає вчителям ефективно адаптуватися до змін;
- реалізацією Національної стратегії розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року — дедалі більше шкіл працює в інклюзивному середовищі, тож учителям потрібна професійна підтримка в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами;

- важкими умовами праці під час повномасштабної війни, що значно впливають на вчителів і учнів, створюючи ситуації, коли може бути складно впоратися без зовнішньої підтримки тощо.

Супервізія – не ревізія, а супервізор – не контролер, а помічник, який допомагає педагогам ставати впевненішими, спокійнішими та професійно сильнішими.

Ініціатором супервізії насамперед може бути сам педагог, який потребує професійної підтримки. Ініціативу також можуть проявити адміністрація закладу освіти, у якому працює вчитель, орган управління освітою, орган батьківського самоврядування.

Таким чином, актуальність обраної теми полягає у необхідності супервізії, що є механізмом якісної підтримки, який допомагає українським вчителям трансформувати виклики реформ та кризи у можливості для професійного зростання та особистої стійкості, зберігаючи при цьому фокус на внутрішній мотивації та добробуті педагога.

Мета програми: Сприяти професійній стійкості, емоційній рівновазі та педагогічній ефективності вчителів шляхом надання якісних послуг супервізії. Навчити педагогів рефлексувати та аналізувати власну практику, знаходити ефективні рішення для складних професійних викликів (зокрема, пов'язаних із реформами НУШ, інклюзивним навчанням та психоемоційним навантаженням воєнного часу). Забезпечити відчуття підтримки та впевненості у професійній діяльності, що є необхідною умовою для якісного освітнього процесу та запобігання професійному вигоранню.

Освітні завдання програми:

- Ознайомити учасників та учасниць вебінару із сучасними поняттями, моделями та філософією супервізії (відмінність від менторства/коучингу/контролю), її ключовим функціоналом та етичним кодексом у сфері загальної середньої освіти.

- Показати переваги та можливості супервізії для посилення особистісної стійкості (профілактика вигорання), підвищення професійної впевненості та ефективної адаптації до реформ (НУШ, інклюзія).
- Продемонструвати реальні кейси та практичні приклади супервізійних сесій (індивідуальних та групових), зосереджених на розборі педагогічних викликів.
- Розглянути методичні та технічні аспекти впровадження супервізії в закладі освіти: планування, забезпечення конфіденційності, механізми замовлення та використання державного фінансування.
- Обговорити виклики, ризики та етичні питання, пов'язані з внутрішньошкільною супервізією, та шляхи забезпечення довіри між супервізором та супервізованим.
- Надати учасникам базові навички для самостійної рефлексії та елементів самосупервізії, які вони можуть інтегрувати у власну педагогічну практику до та після отримання професійної підтримки.

Навчальні заняття за програмою проходять у формі тренінгів/вебінарів.

Навчально-методичне забезпечення програми представлено авторськими відеоматеріалом, інструкціями та розробленими творчими завданнями.

Програма складається з одного вебінару, який розраховано на 3 академічні години. Навчання педагогів відбувається за планом у вебінарній кімнаті на платформі Zoom.

Цільова група: викладачі закладів освіти. Освітня програма передбачає можливість подальшого розширення та поглиблення професійних знань, умінь, навичок педагогічних кадрів у системі неформальної та інформальної освіти.

Програмні результати навчання:

Після участі у вебінарі слухачі зможуть:

1. Пояснити сутність супервізії та її андрагогічний підхід (фокус на досвіді та самостійності дорослого) як ключовий засіб підтримки професійного розвитку педагогів.
2. Оцінити педагогічні переваги супервізії та її методичні обмеження у контексті запобігання вигоранню, адаптації до НУШ та роботи в інклюзивному середовищі.
3. Визначати конкретні виклики, проблеми та ситуації у власній професійній діяльності, щодо яких доцільно формувати запит на супервізію (методичні труднощі, емоційне навантаження, конфлікти).
4. Використовувати алгоритм формування запиту та базові кроки для ініціювання та отримання послуг супервізії (звернення до адміністрації, пошук супервізора, робота з центрами професійного розвитку).
5. Аналізувати реальні кейси супервізії та визначати фасилітаторські техніки, які були застосовані супервізором для стимулювання рефлексії та пошуку рішень.
6. Дотримуватись етичних принципів та правил конфіденційності при обговоренні професійних труднощів та під час участі у супервізійних сесіях.
7. Демонструвати навичку саморефлексії щодо власної педагогічної практики та визначати кроки подальшого професійного зростання за результатами отриманої супервізійної підтримки.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

1. Вступ та мотивація: Чому супервізія стала необхідністю?
2. Поняття «супервізія» та «супервізор»: філософія підтримки
3. Супервізія в освіті: практика підтримки вчителя
4. Андрагогічний підхід у супервізії
5. Практичні кейси

6. Ризики, виклики та етика супервізії

7. Підбиття підсумків

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Борисенко Ю. Ціннісні аспекти супервізії в освіті. УІРО. 2024. 13 с.
2. Борисенко Ю., Венгловська О., Новик І. Розвиток лідерських якостей супервізорів. УІРО. 2024. 13 с.
3. Венгловська О. Андрогогічний підхід у супервізії. УІРО. 2024. 15 с.
4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 20.09.2024 р. № 1349 «Про деякі питання організації надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти».
5. Наказ Міністерства освіти і науки України 21.05.2025 № 63-ат «Про затвердження програми підвищення кваліфікації тренерів супервізорів у сфері загальної середньої освіти»
6. Романовський О.Г. Лідерські якості в професійній діяльності. Харків : НТУ «ХП», 2017. 143 с.
7. Супервізія// Центр професійного розвитку педагогічних працівників Гребінківської міської ради. URL: <https://grcprpp.gov.ua/superviziya-11-45-49-26-05-2022/> (дата звернення: 14.12.2025).
8. Супервізія: що це й навіщо вона вчителю// МОН. URL: <https://mon.gov.ua/news/superviziia-shcho-tse-i-navishcho-vona-vchyteliu> (дата звернення: 13.12.2025).